Källskatten

Skatteuppbörden för sjömän.

Åtskilliga av de förklaringar, som centrala uppbördsnämnden meddelat beträffande skatteavdrag m. m. för sjömän, sakna numera aktualitet. Med anledning härav har nämnden för att underlätta rederiernas och fartygsbefälhavarnas arbete med skatteuppbörden enligt uppbördsförordningen låtit upprätta följande sammanställning av de förklaringar, som alltjämt äro gällande.

Avdragsskyldighetens omfattning.

Redogörelse härför lämnas i nämndens meddelande nr *9/1954,* vartill hänvisas.

Skatteavdrag för anställda på utländskt fartyg, som hyrts av svenskt rederi.

Om svenskt rederi på s. k. bareboat basis förhyr ett utländskt fartyg i obemannat skick och därefter bemannar fartyget med befäl och besättning samt driver sjöfart med fartyget under främmande flagg, skall enligt förklaring den 29 mars 1954 (ej intagen i nämndens tryckta meddelanden) skatteavdrag verkställas enligt gällande bestämmelser. (Med skatteavdrag avses här skatteavdrag enligt uppbördsförordningen; avdragsskyldighetens omfattning bedömes enligt samma regler som enligt ovannämnda meddelande nr 9/1954 gäller för anställda på svenska fartyg).

När skall svensk sjöman anses vara bosatt utom Sverige? Vad skall anses utgöra godtagbart bevis för bosättning utomlands?

Av förut omnämnde meddelande nr 9/1954 framgår att skatteavdrag enligt uppbördsförordningens bestämmelser icke skall vid utrikes sjöfart verkställas för utomlands bosatta svenska sjömän (jfr meddelande nr 18/1949).

I nämndens meddelande nr *3/1951* uttalas att den omständigheten, att sjömannen jämlikt 24 § folkbokföringsförordningen uttager utvandringscertifikat, vare sig detsamma återställes till vederbörande pastor försett med utvandringsbevis eller ej, icke kan i och för sig anses utgöra tillräckligt bevis för att den faktiska bosättningsorten är belägen utom riket. Däremot synes exempelvis av vederbörande svenske konsul styrkt avskrift av hyreskontrakt eller av denne utfärdat intyg om att sjömannen förhyr bostad i land utgöra godtagbart bevis. På grund av den växlande beskaffenheten av de mellanfolkliga skattebestämmelserna i olika länder synes

---

sådant samband mellan bolagen förelåge, som vore förutsättning för avdragsrätt — här vore det nämligen icke s. k. vertikal integration. RR medgav avdraget. (RR:s utslag den 17/6 1954.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

enbart utländskt skattekvitto ej vara tillräckligt.

I anslutning till sistnämnda meddelande framhåller nämnden i meddelande nr *3/1953* att frågan, huruvida sjömannens faktiska bosättningsort är belägen utom Sverige, måste bedömas efter förhållandena i varje särskilt fall med ledning av de uppgifter härom, som sjömannen må kunna lämna. Beträffande utomlands hyrd bostad får ej vara fråga om tillfälligt förhyrande av bostad exempelvis under tid det fartyg, varå sjömannen är anställd, ligger i hamn. Bostaden måste vara avsedd för mera stadigvarande bruk och stå till sjömannens förfogande även då fartyget icke ligger i hamn.

Utfärdande av debetsedel för sjöman, som icke är mantalsskriven i Sverige, m. m.

Enligt nämndens meddelande nr 63/*1947* bör debetsedel för sjöman, som ej är mantalsskriven i Sverige, utfärdas av den lokala skattemyndighet, inom vars verksamhetsområde det fartyg är hemmahörande, på vilket den skattskyldige först innehaft anställning under inkomståret.

I förklaring den 29 mars 1954 (ej intagen i nämndens tryckta meddelanden) anför nämnden att det torde ligga utom ramen för arbetsgivares befogenhet att efter eget gottfinnande vidtaga åtgärder för införskaffande av debetsedel å preliminär A-skatt, då sådan icke överlämnats av arbetstagaren. Arbetsgivaren har sålunda att i angivna fall verkställa skatteavdrag med 25 procent eller, såvitt angår arbetstagare å svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 registerton, med 20 procent av det kontanta lönebeloppet vid varje avlöningstillfälle och värdet av naturaförmånerna.

Skatteavdragets beräkning i vissa fall.

Vid avlöningsperiod, som normalt är en månad, föreligger enligt nämndens meddelande nr *2 A/1948* icke hinder att beräkna skatteavdrag enligt skattetabellens avdelning för vecka, tio dagar eller halv månad (två veckor), om anställningsdagarna under månad, då anställning påbörjas eller avslutas, är allenast 7, 10 eller 15 (14). Är anställningsdagarna färre än 7 eller är de 8 eller 9, respektive 11, 12 eller 13, får arbetsgivaren vidare anses oförhindrad att beräkna skatteavdrag — utan omräkning — direkt enligt skattetabellens avdelning för vecka, tio dagar eller halv månad (två veckor). Det nyss sagda avser alla arbetstagare. För sjömän gäller därjämte att om antalet anställningsdagar under månad, då anställning påbörjas eller avslutas, utgör 16—20 skatteavdrag får beräknas efter två avlöningsperioder om tio dagar. Är anställningsdagarna under en månad flera än 20, må skatteavdraget beräknas direkt efter månadstabell.

I meddelande nr *12/1948* uttalar nämnden att den ersättning för underhåll under sjukdom, som utbetalas till sjöman under sjukdom i fall sjukhusvård icke lämnas, i praxis torde hänföras till skattepliktig inkomst. Intill dess vid taxering annan praxis tillämpas, har arbetgivaren därför att beräkna preliminär A-skatt och verkställa skatteavdrag å nämnda ersättning. Därjämte framhålles att under tid, då sådan ersättning under sjukdom utgår, den skattskyldiges skatteförmåga kan vara väsentligen nedsatt. Anledning till jämkning kan därför föreligga. Frågan om sådan jämkning måste emellertid prövas av vederbörande lokala skattemyndighet från fall till fall. (Det må anmärkas att meddelandet i princip gäller även efter den 1 januari 1955, då sjukförsäkringslagen

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

träder i kraft. Sjukpenning, som enligt nämnda lag tillkommer sjöman, äger rederiet uppbära. På grund av att sjukpenningen icke utgör skattepliktig inkomst för sjömannen skall enligt 10 § uppbördsförordningen preliminär A-skatt icke utgå på den del av sjuklönen, som svarar mot sjukpenningen. Då sjuklön utbetalas till sjöman efter den 1 januari 1955, skall alltså skatteavdraget beräknas på skillnaden mellan lönen och sjömannen tillkommande sjukpenning. Centrala uppbördsnämnden torde komma att meddela särskilda schablonregler till underlättande av skatteberäkningen i sådana fall).

I anslutning till sistnämnda meddelande anför nämnden i meddelande nr *10/1949* att skatteavdrag skall verkställas å månadslön, hyra och ersättning för underhåll under sjukdom, även om arbetsgivaren helt eller delvis erhåller täckning för nämnda lön m. m. genom kollektiv sjukförsäkring för sina anställda.

Enligt nämndens meddelande nr *4/1952* må vid skatteavdrag för ombordanställd värdet av fri kost och logi beräknas enligt skattetabellens värderingsnormer, även om den anställde på grund av fartygets ut- eller avrustning eller uppläggning under hela eller del av avlöningsperioden uppburit kontant ersättning för naturaförmånerna. Härvid inräknas nämnda ersättning icke i lönen, utan avdraget uträknas på summan av övriga kontanta löneförmåner och naturaförmånernas värde för hela avlöningsperioden.

Vad i sistnämnda meddelande anförts beträffande skatteavdragets beräkning skall enligt nämndens meddelande nr *7/1952* även gälla, när kostersättning utgår till befälhavare m. fl. som utan egen begäran avmönstras för att tillträda motsvarande tjänst på annat fartyg inom samma rederi eller rederier med samma ägare, intill dess ny påmönstring sker. Såvitt gäller kontant ersättning, som vid sjukdom eller vid avmönstring före uppsägningstidens utgång utgår utöver månadslön och hyra, skall däremot meddelandet nr 4/1952 icke gälla. I stället skall i sistnämnda båda fall huvudregeln tillämpas och skatteavdraget således beräknas på sammanlagda beloppet av den kontanta lönen, åtgående kontantersättning för naturaförmåner och i skattetabellen angivet värde för naturaförmånerna, detta värde reducerat med hänsyn till det antal dagar under avlöningsperioden då fri kost och fri bostad icke åtnjutits.

I de fall, då radiotelegrafister ombord å fartyg åtnjuta fritt vivre av samma beskaffenhet som de personer vilka tillhöra befälet, skall vid beräkning av preliminär skatt värdet av det fria vivret beräknas efter samma grunder som enligt vederbörlig skattetabell gälla för kaptener och övrigt befäl (nämndens meddelande nr *9/1949*).

Om en arbetstagare i samband med anställningens upphörande eller senare uppbär semesterersättning för intjänad semestertid, skall skatteavdrag å semesterersättningen verkställas med 25 procent enligt 7 § uppbördsförordningen, såvida icke arbetstagaren begär förhöjt skatteavdrag (nämndens meddelande nr *13/1954*).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15